

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت و گو با
علیرضا اولیا، بازیگر،
مجری و مدرس
بازیگری و گویندگی

برای رسیدن به سواد سینمایی باید عاشق سینما بود

یافته‌اند؛ نه از طریق رابطه یا پول، بلکه با تکیه بر توانایی‌های واقعی خود. وی در ادامه با انتقاد از پایین بودن سطح دانش تخصصی برخی بازیگران امروز، تصریح کرد: «منظورم از بی‌سوادی، نداشتن مدرک دانشگاهی نیست. بی‌سوادی یعنی نداشتن سواد سینمایی. یعنی بازیگری که هیچ مطالعه‌ای در باره تاریخ سینما ندارد، فیلم نمی‌بیند، تحلیل نمی‌کند و از سنت‌های بازیگری هیچ نمی‌داند. این آدم نمی‌تواند در سینمای حرفه‌ای دوام بیاورد.»

علیا بر این باور است که سواد سینمایی، حاصل عشق است؛ عشقی که فرد را کنجکاو، پیگیر و جست‌وجوگر می‌کند: «بازیگری یعنی پی‌بردن به لایه‌های پنهان یک نقش، فهمیدن ساختار فیلم، شناخت ژانر، درک میزانشن. این‌ها با عشق ممکن است. بدون عشق به سینما، بازیگر فقط ظاهری شیک دارد، نه چیز دیگر.»

او با گلایه از ظاهرگرایی برخی بازیگران جوان، گفت: «این روزها بعضی جوان‌ها فکر می‌کنند بازیگر یعنی کسی که یک عینک آفتابی مارک بزند، ژست بگیرد و پشت صحنه برای عکس ژورنالی فیگور بگیرد. در حالی که ستاره‌های واقعی سینما، از عمق و فهم سینمایی‌شان نشأت گرفته‌اند.» این بازیگر که سال‌ها در برنامه «تقویم تاریخ» تلویزیون نیز مجری بوده است، بر اهمیت اخلاق در حرفه بازیگری تأکید کرد و گفت: «من در کلاس‌هایم، درس اخلاق را مقدم بر درس بازیگری می‌دانم. کسی که وارد دنیای هنر می‌شود، باید بداند با شهرت، قدرتی همراه است و هر قدرتی، مسئولیت می‌آورد. هنرمند باید مسئولیت‌پذیر، مؤدب، حرفه‌ای و شریف باشد. هنر بدون اخلاق، خطرناک است.»

علیا با لحنی انتقادی، از روند رو به رشد نقش‌فروشی در سینمای ایران ابراز نگرانی کرد و گفت: «متأسفانه امروز نقش‌ها خریدوفروش می‌شوند. فردی پولی پرداخت می‌کند تا نقشی هرچند کوچک در یک فیلم یا سریال بگیرد. اما این افراد با وجود صرف هزینه بالا، نه دوام دارند، نه آینده. چون اساساً توانایی و فهم سینمایی ندارند. نتیجه‌اش می‌شود حضور موقت و حذف سریع. این به سینمای حرفه‌ای لطمه می‌زند.»

او در مثالی ملموس، گفت: «بازیگرانی هستند که با پرداخت پول، نقشی گرفته‌اند، اما پس از همان تجربه کوتاه از گردونه حذف شده‌اند. این یک زبان دوطرفه است؛ هم برای هنرجو که سرخورده می‌شود، هم برای پروژه

علیرضا علیا، بازیگر، مجری و مدرس با سابقه بازیگری و گویندگی، در گفت‌وگویی با نگاهی نقادانه به وضعیت آموزش و پرورش هنرجویان در آموزشگاه‌های آزاد بازیگری، از یک بحران پنهان در بدنه هنرهای نمایشی ایران سخن گفت؛ بحرانی که ریشه در بی‌ضابطگی نهادهای آموزشی، وعده‌های پوچ تجاری، و در نهایت بازاری شدن نقش‌آفرینی در سینما و تلویزیون دارد.

وی در ابتدای این گفت‌وگو با اشاره به رشد بی‌رویه آموزشگاه‌های آزاد در سطح کشور، به‌ویژه در پایتخت، تأکید کرد: «در ایران و خصوصاً در تهران، تعداد آموزشگاه‌های بازیگری بسیار بالاست؛ این در حالی است که بسیاری از آن‌ها نه تخصص دارند، نه تجربه، نه نگاهی آموزشی. این مؤسسات بیشتر به لانه کبوتر می‌مانند. لانه‌هایی که با وعده‌های پر زرق و برق، علاقه‌مندان ساده‌دل را جذب می‌کنند و در نهایت، بدون آن‌ها چیزی به آن‌ها بیاموزند، رهاپشان می‌کنند تا در میدان بی‌رحم رقابت حرفه‌ای، زمین‌خورده و ناامید شوند.»

علیا با انتقاد از وعده‌های دروغینی که در برخی از این آموزشگاه‌ها به هنرجویان داده می‌شود، گفت: «مهم‌ترین طعمه‌ای که این آموزشگاه‌ها برای جذب هنرجو به کار می‌برند، وعده حضور در پروژه‌های مطرح سینمایی و تلویزیونی است. جوانی با آرزوی جلوی دوربین رفتن، تمام سرمایه‌اش را صرف شرکت در کلاس‌هایی می‌کند که قرار است به رویایش جان بدهد، اما در نهایت با واقعیت تلخی مواجه می‌شود: هیچ خبری از بازی در پروژه‌ای نیست و آنچه مانده فقط خستگی و ناامیدی‌ست.»

وی در ادامه با تأکید بر اهمیت آموزش تخصصی، به تجربه خود در تدریس در یکی از آموزشگاه‌های شناخته‌شده تهران اشاره کرد و گفت: «آموزشگاه‌های معتبر هیچ‌گاه وعده‌ای برای حضور در پروژه خاص نمی‌دهند. تمرکز آن‌ها فقط روی آموزش، انتقال تجربه و کشف استعدادها و واقعی است. هنرجویانی که با جدیت آموزش می‌بینند، خود راه ورود به سینما و تلویزیون را پیدا می‌کنند، نه با وعده‌های دروغین.»

به گفته علیا، از میان هنرجویان این آموزشگاه‌ها، چهره‌هایی چون نعیمه نظام‌دوست و امیر پورکیان به موفقیت در سینما و تلویزیون دست

که کیفیتش پایین می‌آید.»

علیا در ادامه به محدود شدن حضور بازیگران در سینما و تلویزیون انتقاد کرد و گفت: «اگر به وضعیت این روزها نگاه کنید، متوجه می‌شوید که همه چیز محدود شده به چند بازیگر خاص. در سینما، یک بازیگر هم‌زمان چند فیلم روی پرده دارد. در تلویزیون، در هر شبکه‌ای که بزنید، همان دو یا سه نفر تکرار می‌شوند. این یعنی چرخه‌ای بسته و بی‌امکان برای ظهور استعدادهای جدید.»

او افزود: «در آموزشگاه‌ها استعدادها درخشانی هستند که باید دیده شوند. اما متأسفانه این فرصت داده نمی‌شود، چون تهیه‌کنندگان دنبال چهره‌های آشنا و بازاری‌اند. در نتیجه، استعدادها یا به حاشیه رانده می‌شوند، یا با ناامیدی از عرصه کنار می‌کشند.»

علیا از موج بازیگران دهه هشتادی که به گفته او «هیچ درک و دانشی از سینما ندارند» گلایه کرد و گفت: «سینما مهدکودک نیست. نمی‌شود کسی را صرفاً به‌خاطر فالوئر بالا یا چهره ظاهری وارد پروژه کرد. اما امروز، همین اتفاق می‌افتد. نتیجه‌اش، تولیدات ضعیف و غیرحرفه‌ای‌ست که نام سینما را یدک می‌کشند.»

او با اشاره به گذشته سینمای ایران گفت: «دهه ۷۰، دهه طلایی سینمای حرفه‌ای ما بود. آنجا هرکس با استعدادش می‌آمد بالا، نه با پول یا ژست. برای همین، آن نسل هنوز هم ماندگار است. اما امروز تاریخ انقضا بازیگران به چند ماه یا سال رسیده است.»

او از برخی پشت‌صحنه‌های سینما پرده برداشت و گفت: «این روزها در صحنه‌های فیلمبرداری، می‌بینی دستیار کارگردان با پیشنهادهای مالی، نقش‌هایی را به افراد ناآگاه می‌فروشد. مثلاً می‌گوید فلان مبلغ بده تا دیالوگی در فیلم داشته باشی. این یعنی کاسب‌کاری در هنری که باید مقدس باشد.»

در پایان این گفت‌وگو، علیا از فعالیت‌های اخیر خود گفت: «به زودی برنامه «تقویم تاریخ» پس از یک وقفه، دوباره روی آنتن خواهد رفت. همین‌طور مشغول نگارش یک فیلمنامه طنز سینمایی هستم به نام «به تعدادی بازیگر از قبل از تولد تا پس از مرگ نیازمندیم» که درباره کلاهبرداری‌های رایج در این حوزه است. در کنار آن، چند فیلم آماده نمایش دارم و قرار است در یک سریال تاریخی نیز ایفای نقش کنم.»

ارسطو خوش رزم . مسعود شریف
محسن آوری . داوود فتحعلی بیگی
مهرداد نیک‌نام . حسین قزلباش
پوریان منجری . فریبا آذرشب
کاوه دارابی

محصول
بنیاد سینمایی فارابی
و سازمان سینمایی سوریه

پخش از
کانال‌های

خرید بلیت آنلاین از سامانه:

گشت

نماد ۸ سمیرغ بلورین
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان سینمایی سوریه
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان سینمایی سوریه

طبعاً

نویسنده و کارگردان: بهروز افخمی
تهیه‌کننده: علی شیرمحمدی
بهروز افخمی

